

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 9 § i lagen om utkomststöd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om utkomststöd ändras så att beloppet av utkomststödet grunddel höjs till följd av att folkpensionsindex sjunker.

Propositionen hänför sig till den kompletterande budgetpropositionen för 2016 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2016.

MOTIVERING

1 Nuläge

Utkomststödet är ett ekonomiskt stöd inom socialvården som beviljas i sista hand och syftet med det är att trygga en persons och familjs utkomst och främja möjligheterna att klara sig på egen hand. Med hjälp av utkomststödet tryggas minst den oundgängliga utkomst som en person och familj behöver för ett människovärdigt liv. I stöd betalas det belopp med vilket klientens utgifter som berättigar till stöd överskrider de disponibla inkomsterna och tillgångarna.

Utkomststödet består med stöd av lagen om utkomststöd (1412/1997) av ett grundläggande utkomststöd, (7 §) i vilket ingår en grunddel (7 a §) och övriga grundutgifter (7 b §), av ett kompletterande utkomststöd (7 c §) samt av ett förebyggande utkomststöd (13 §).

Den grunddel av utkomststödet som avses i lagen om utkomststöd täcker de normala utgifter som nämns i lagens 7 a § och som anknyter till en oundgänglig utkomst. Till de utgifter som täcks med grunddelen hör utgifter för kost, kläder, smärre hälso- och sjukvårdsutgifter samt utgifter som beror på personlig hygien och hemmets hygien, användning av lokaltrafik, prenumeration på dagstidning, televisionslicens, användning av telefon, hobby- och rekreationsverksamhet samt andra motsvarande utgifter som hänför sig till en persons och familjs dagliga uppehälle.

Bestämmelser om grunddelens storlek finns i 9 § i lagen om utkomststöd. I lagen fastställs utkomststödet grunddel per månad för ensamstående vuxna och ensamförsörjare. Enligt lagen är utkomststödet grunddel per månad 447,24 euro för ensamstående. Till en ensamförsörjare betalas grunddelen för en ensamstående förhöjd med 10 procent. Grunddelarna för övriga personer och minderåriga barn som hör till hushållet har fastställts i procent av grunddelen för en vuxen person.

Beloppen av utkomststödet grunddel justeras i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001). Det i lagen föreskrivna beloppet 447,24 euro i månaden för utkomststödet grunddel motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som skulle betalas i januari 2011 har räknats. Beloppet av utkomststödet grunddel justeras vid ingången av varje år i proportion till hur poängtalet för folkpensionsindex har ändrats jämfört med det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket utkomststödet grunddel har fastställts i lag. Folkpensionsanstalten räknar poängtalet för folkpensionsindex i oktober varje år i enlighet med poängtalerna för levnadskostnadsindex för det tredje kvartalet. År 2015 är utkomststödet grunddel justerad med folkpensionsindex 485,50 euro för ensamstående. Folkpensionsanstalten har fastställt poängtalet för folkpensionsindex till 1631 för 2016, vilket är 0,4 procent mindre än poängtalet för 2015.

År 2014 var de totala kostnaderna för utkomststödet i hela landet 744,8 miljoner euro. Utgifterna för utkomststödet var på så gott som samma nivå som 2013. Höjningen av utgifterna för utkomststödet var i löpande priser 1,2 procent och i reella priser 0,1 procent. Antalet hushåll som fick utkomststöd ökade 2014 med totalt 3,1 procent jämfört med 2013. År 2014 fanns det uppskattningsvis 253 400 hushåll i hela landet som fick utkomststöd. (Utgifter för utkomststöd 2014. Institutet för hälsa och välfärd statistikrapport 10/2015)

Huvudparten av de totala utgifterna för utkomststödet består av utgifter för det grundläggande utkomststödet. År 2013 var det grundläggande utkomststödet andel av utgifterna för utkomststödet totalt 89,5 procent, det kompletterande utkomststödet andel ca 7,7 procent och det förebyggande utkomststödet andel ca 2,1 procent. (Utkomststöd 2013. Institutet för hälsa och välfärd statistikrapport 34/2014).

2 Föreslagna ändringar

Statsminister Juha Sipiläs regering föreslår att beloppet av utkomststödets grunddel enligt lagen om utkomststöd höjs år 2016 för att grunddelen av utkomststödet ska kvarstå på 2015 års nivå trots att folkpensionsindex sjunker med 0,4 procent. Enligt förslaget stiger den lagstadgade grunddelen för en ensamstående vuxen från 447,24 euro till 449,04 euro. Höjningen av utkomststödets grunddel gör att grunddelen 2016 bibehålls på 2015 års nivå, trots sänkningen av folkpensionsindex med 0,4 procent.

3 Propositionens konsekvenser

Höjningen av utkomststödets grunddel enligt lagen om utkomststöd gör att den med folkpensionsindex justerade grunddelen kvarstår på 2015 års nivå även 2016. Höjningen av utkomststödets grunddel enligt lagen om utkomststöd ökar utgifterna för utkomststödet med sammanlagt 2,84 miljoner euro, varav både statens och kommunernas andel är 1,42 miljoner euro 2016.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till kompletterande budgetpropositionen för 2016 och avses bli behandlad i samband med den.

6 Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2016.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 9 § i lagen om utkomststöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomststöd (1412/1997) 9 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 868/2014, som följer:

9 §

Grunddelens storlek

Utkomststödet grunddel per månad är

1) för ensamstående 449,04 euro,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 19 november 2015

Statsminister

Juha Sipilä

Familje- och omsorgsminister Juha Rehula

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av 9 § i lagen om utkomststöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomststöd (1412/1997) 9 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag
868/2014, som följer:

Gällande lydelse

9 §

Grunddelens storlek

Utkomststödets grunddel per månad är
1) för ensamstående 447,24 euro,

Föreslagen lydelse

9 §

Grunddelens storlek

Utkomststödets grunddel per månad är
1) för ensamstående 449,04 euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .